

Eesti ravikindlustus täna ja järgneval neljal aastal

Tanel Ross

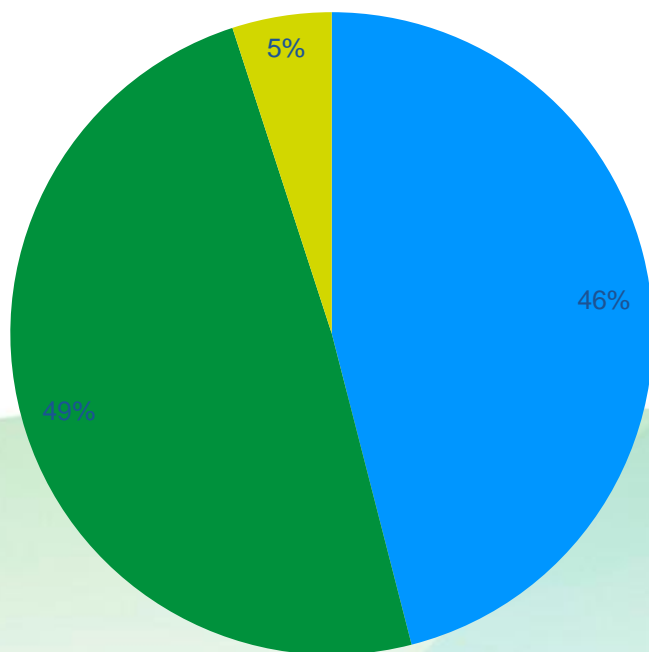
Eesti Haigekassa juhatuse esimees

ESAS konverents, 18/10/2013

Teemad

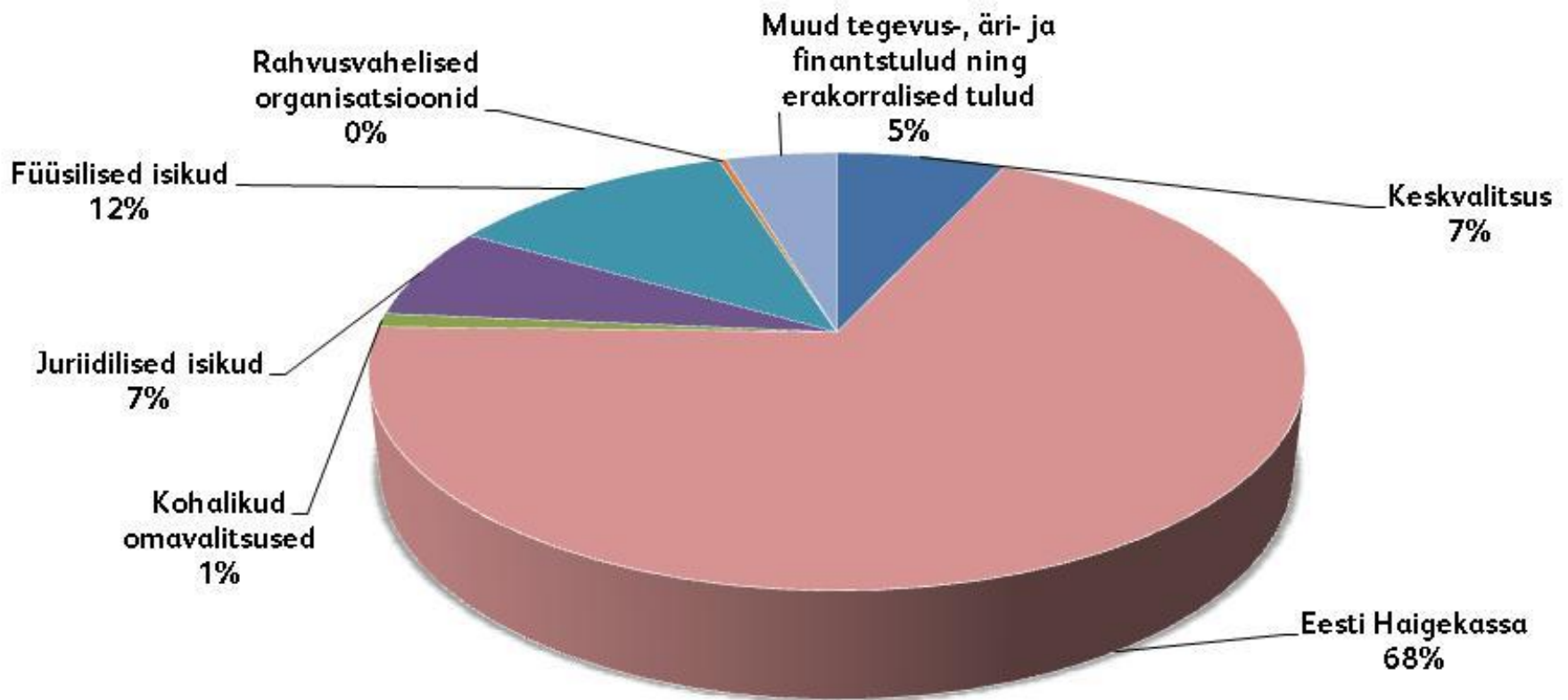
1. Lühiülevaade tänasest ravikindlustusest
2. 2014. aasta prioriteedid
3. Järgneva 4 aasta finantsperspektiiv ja arengusuunad

Kindlustatuid pea kogu elanikkond (> 1,23 miljonit)

- Töötavad kindlustatud isikud
 - * osakaal kõikidest kindlustatutest 46%
 - * tasutud sotsiaalmaksu kindlustatu kohta keskmiselt 1286 eurot
- Kindlustatutega võrdsustatud isikud
 - * osakaal kõikidest kindlustatutest 49%
 - * tasutud sotsiaalmaksu kindlustatu kohta 0 eurot
- Muud kindlustatud isikud
 - * osakaal kõikidest kindlustatutest 5%
 - * tasutud sotsiaalmaksu kindlustatu kohta keskmiselt 643 eurot

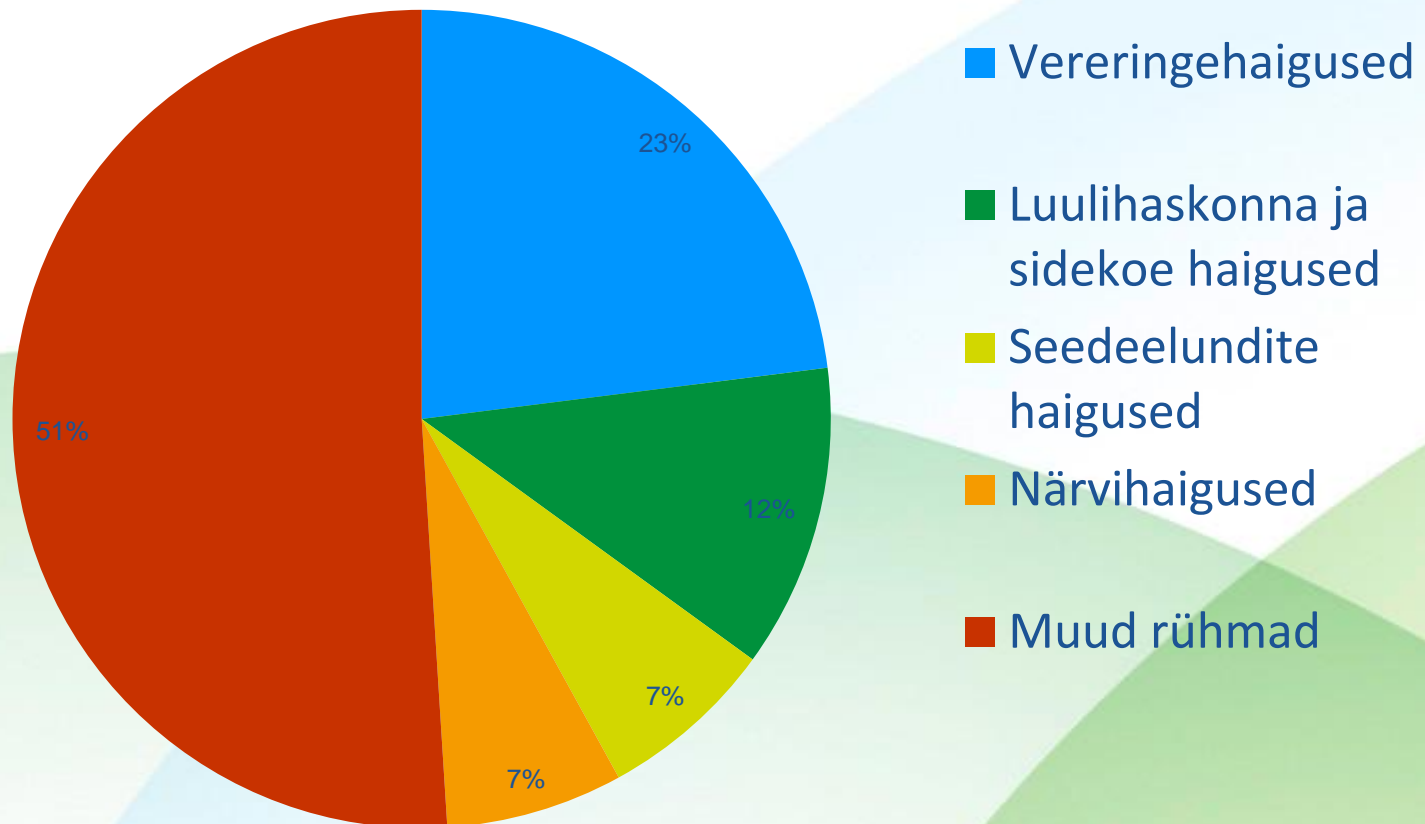
Eesti tervishoiusüsteemis on suurim ostja haigekassa

Allikas: TAI; 2011.a majandustegevuse aruandlus; tervishoiuteenuse osutajate tulude jaotus rahastajate lõikes

Lepingupartnereid kokku 1052, neist 19 HVA haiglad

Statsionaarsetest ravikuludest pool jaguneb 4 peamise põhidiagnoosirühma vahel, teises pooles kõik muud

4 aasta prognoosis on nõukogu kinnitanud tervishoiuteenuste kulude järjepideva kasvu

	2014	2015	2016	2017
Üldarstiabi kulude kasv	9,6%	6,7%	8,8%	7,5%
Eriarstiabi kulude kasv	7,6%	5,8%	6,7%	6,1%
Hooldusravi kulude kasv	10,5%	14,2%	6,0%	5,9%
Hambaravi kulude kasv	5,3%	4,5%	4,4%	4,3%
Tervishoiuteenuste kulude kasv kokku	7,8%	6,1%	6,9%	6,2%

EHK nõukogu otsus nr 15 (7/6/2013) "Eesti Haigekassa 4 aasta kulude ja kulude katteallikate planeerimise põhimõtete kinnitamine"

2014. aasta prioriteetideks on kindlustatutele õigeaegne asjatundlik arstiabi ja vajaminevad teenused ning hüvitised

1. Tervishoiuteenused

- tervishoiutöötajate palgatõus
- perearstiabi arendamine (II õde, koolituskulud, tegevusfond, e-konsultatsioonid, õhtused vastuvõtud)
- eriarstiabi teenuste kaasajastamine (neuroloogia, neurokirurgia, kardiokirurgia, psühhiaatria) ja uute lisamine (nt südame abiseade, uued ravimid jne)

2. Ravimid ja meditsiiniseadmed

- kaasaegsete tõenduspõhiste võimaluste lisamine

3. Rahalised hüvitised

- patsiendiõiguste direktiivi jõustamine

Eesti Haigekassa järgmised neli aastat - kindlustatud, partnerid ja tervishoiupoliitika ning organisatsioon

- Arengueesmärgid on kokku võetud 4 vaates:
 - (a) Kindlustatud** – solidaarne ravikindlustus;
 - (b) Haigekassa partnerid** – teenuste strateegiline ostmine ja lepingud;
 - (c) Tervishoiusüsteemi edendamine** – valikud ja võimalused;
 - (d) Organisatsiooni jätkusuutlik arendamine**

Ravikvaliteet

Kvaliteedisüsteemi arendamine peab olema Eesti tervisesüsteemi prioriteete

- Oluline on järjepidev patsienti säästvate, kulutõhusate ja tõenduspõhiste ravistandardite järgimine
- Kvaliteet on mõõdetav, standardeid saab ja tuleb seada
- Igasugune kvaliteedi tagamise süsteem koosneb mõõtmisest, analüüsist, täiendamisest
- Haigekassa on süsteemi osapool, kel on kohustus kontrollida rahastatavate teenuste põhjendatust ja kvaliteeti

Kvaliteetse lõpptulemuse eeldused

✓ Struktuur

- kompetentsid ja vastutus (individuaalne ja institutsionaalne) - litsenseerimine
- reeglistik ja süstemaatiline supervisioon- akrediteerimine

✓ Protsess

- standardite arendamine - ravijuhendid
- mõõtmise ja tagasiside - indikaatorid, andmete kogumine, auditid, ülevaated
- patsiendiohutus - kõrvaltoimete/tüsistuste registreerimise, raporteerimise ja analüüsi süsteem

Kvaliteedi arendamine viimasel dekaadil

- ✓ 2002... - kliinilised auditid (5 aastat)
 - metoodika kaasajastamine ja uus käsiraamat;
 - IT-keskkonna arendamine
- ✓ 2006... - perearstide kvaliteeditasu (59 indikaatorit)
- ✓ 2006... - PATH-grupi projektina indikaatorid
- ✓ 2008... - ühtsed patsientide rahuloluküsitlused
- ✓ 2008 - piloodina patsiendi elukvaliteedi mõõtmine (PROM ortopeedias)
- ✓ 2010... - piloodina kliinilised indikaatorid (nt insult)
- ✓ 2012... - tagasiside aruanne HVA haiglatele (24 indikaatorit)

Edasised kvaliteedialased tegevused

- ✓ RRL üldtingimuste täpsustamine alates 2014
- ✓ koostöös e-Tervisega kokkulepitud indikaatorite mõõtmise tagamine (nt vähiravi kvaliteedi indikaatorid)
- ✓ koostöös arstiteaduskonnaga
 - Eesti ravijuhendite arendamine, patsiendijuhendite integreerimine süsteemi
 - ravijuhendite nõukoda
 - kliiniliste indikaatorite süsteemi arendamine
 - koolitused
- ✓ koostöös sotsiaalministeeriumiga toimiva tugisüsteemi loomine ühendamiseks tegevused terviklikuks riiklikuks koordineeritud süsteemiks

Ravikindlustuspakett

Tervikliku patsiendikäsitluse toetamine

- Terviseinfo kättesaadavus tervise infosüsteemist
- Ravi terviklikkust ja tulemuslikkust toetavad rahastamismehhanismid
- **Perearsti** võtmeroll kindlustatu tervisenõustamisel ja ravi koordineerimisel
- Kõrgetasemelist meditsiini pakkuv **haiglavõrk**
- Kaasaegne **taastusravi**
- Abivajajatele tagatud kodune ja statsionaarne **õendusabi**
- Ravivõimalused **välisriigis**
- **Rahalised hüvitised**

Perearstisüsteemi arendamine

Perearsti võtmeroll kindlustatu tervisenõustamisel ja ravi koordineerimisel

- II pereõe lisatasu võimaldab enamat tervisenõustamist
- e-konsultatsioon lisaks uroloogiale ja endokrinoloogiale
 - reumatoloogia
 - otorinolarüngoloogia
 - pulmonoloogia
- lisaks uuringufondile tegevusfond soodustamaks teenuste osutamist
- koolituskulude kasv pädevuse tagamiseks
- tööajaväline lisatasu õhtuste vastuvõttude soodustamiseks
- jätkuv perearsti kvaliteeditasu süsteemi arendamine

Kaasaegsete ravivõimaluste tagamine

Tõenduspõhiste ja kulutõhusate teenuste, ravimite ja meditsiiniseadmete kättesaadavuse tagamine

- Koostöös erialadega kaasajastatud teenuste loetelu
 - viimastel aastatel üldkirurgia, ortopeedia, taastusravi
 - sel aastal lõpusirgel psühhiaatria, neuroloogia, neurokirurgia, kardiokirurgia
 - plaanis kardioloogia, õendusabi, ...
- Üksiktaotlused, nt 2014. aastast
 - kaasaegsete ravimite lisamine (vähiravis jm)
 - kardiokirurgilised teenused (VAD)
- Ühtsete põhimõtete alusel hinnatakse igast uuest tehnoloogiast saadavat kasu koos selle osutamise kuluga
- Avalikkuse laiem teavitamine otsustuspõhimõtetest

Tervishoiuteenuste hinnakujundus

- Teenuste hinnad peavad olema põhjendatud ja läbipaistvad
 - kulupõhised e aluseks parim praktika ja optimaalne ressursikasutus
 - tagama kvaliteetsete tõenduspõhiste teenuste osutamise
- Tuleb leida tasakaal hinnataseme ja teenuste kättesaadavuse vahel piiratud eelarve tingimustes
- Tervishoiuteenuste hindade ülevaatamine iga-aastaselt
- Hinnakujunduse aluseks on kehtestatud metoodika, tegeleme selle täiustamisega
 - kas ja kuidas hindade ülevaatusi kiirendada?
 - sisendite hinnad?
 - kulukomponentide automaatsem kohaldamine?

Ennetus, edendus ja teabe kättesaadavus

- Sõeluuringute finantseerimine haiguste ennetamiseks ja varajaseks avastamiseks
 - sõeluuringutele registreerimise lihtsustamine teenuseosutajate e-registratuuride kaudu
 - perearstide kaasamine osaluse suurendamiseks
 - osalemine sõeluuringute registri arendamises
 - eksperthinnang soolevähi sõeluuringu alustamiseks
- Teadlik patsient
 - e-kanalite eelisarendamine, sh kodulehe uuendamine
 - terviselehed ja trükised,
 - teabekampaaniad, esimesena fookuses esmatasand
 - patsiendijuhendid Eesti ravijuhendite süsteemi osana

Kättesaadavus ja lepingutingimused

- Õigeaegne esmane kontakt on kvaliteetse ravitulemuse eelduseks
 - perearsti meeskonna kui nõustaja ja koordineerija rolli tugevdamine
 - e- saatekirja rakendamine
 - e-konsultatsiooni võimaluse arendamine
 - pereõdede tegevuse soodustamine
 - öhtuste/nädalalõpu vastuvõttude võimaluste loomine
- Eriarstiabi kättesaadavus on oluline aspekt ravi rahastamise lepingu kaasajastamisel
 - ravijärjekordade pidamise nõuete täpsustamine, mh registreerimine avatuna vähemalt 6 kuud
 - peab olema võimalik käia kaasas tervishoiu arengutega kindlustatutele kvaliteetse õigeaegse teenuse tagamiseks

Kokkuvõtteks

- Eesti ravikindlustussüsteem järgib rahvusvaheliselt aktsepteeritud põhieesmärke:
 - rahvastiku võimalikult suur **kaetus** e kindlustatute hulk elanikkonnast
 - ravikindlustuse võimalikult suur **ulatus** e kindlustuse poolt kaetud teenustepakett
 - ravikindlustuse **sügavus** e kindlustatu optimaalne omaosalus
- Peamiseks **ühiseks eesmärgiks** on parandada rahvastiku tervisenäitajaid tagades kvaliteetsete mitterahaliste ja rahaliste kindlustushüvitiste õigeaegne kättesaadavus kasutades ravikindlustuse vahendeid optimaalselt

Tänan!